

Contractor : Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Fundulea

Nr. Înreg. _____ / _____ 12.2015

Cod fiscal : R20302550

**Raport de activitate pentru perioada 2009-2015
privind desfășurarea programului nucleu intitulat
”Îmbunătățirea și diversificarea bazei genetice și a tehnologiilor de cultură la
plantele de câmp, pentru obținerea de produse agricole corespunzătoare
diferitelor cerințe ale consumatorilor și ale industriei prelucrătoare”
cod: PN09-25, Nr. 25N din 2009**

Durata programului: 7 ani

Data începerii: 27.02.2009

Data finalizării: 10.12. 2015

1. Scopul programului:

• **îmbunătățirea și diversificarea bazei genetice și a tehnologiilor de cultură la plantele de câmp, pentru obținerea de produse agricole corespunzătoare diferitelor cerințe ale consumatorilor și ale industriei prelucrătoare, prin:**

- îmbunătățirea nivelului și stabilității componentelor calității de panificație a grâului, identificarea celor mai performante genotipuri din punct de vedere agronomic și calitativ;

- dezvoltarea bazei genetice a ameliorării grâului prin obținerea de sintetici, linii de introgresie și linii de preameliorare cu însușiri superioare și diferențiate de calitate și toleranță crescută la factori de stres biotic și abiotic;

- creșterea conținutului în proteine și aminoacizi esențiali la porumb;

- crearea și selecția de genotipuri de orz de toamnă, competitive în contextul schimbărilor climatice, superioare sub aspectul preabilității pentru variate modalități de utilizare;

- identificarea, în cadrul germoplasmei nou create (soiuri și linii de perspectivă), de genotipuri de in de ulei pretabile pentru obținerea de materiale compozite, de înaltă eficiență în cadrul a diverse utilizări specifice;

- sporirea cantității de proteină la unitatea de suprafața prin crearea și selecția de genotipuri de lucernă tolerante la cosiri frecvente;

- obținerea de material inițial de ameliorare la soia și mazăre, cu însușiri de calitate diferențiate în funcție de modul de utilizare, în scopul realizării de genotipuri specializate, cu performanțe agronomice și tehnologice ridicate;

- caracterizarea însușirilor calitative ale semințelor noilor genotipuri de floarea-soarelui, porumb și lucernă;
- obținerea de linii consangvinizate și hibridi de floarea-soarelui cu rezistență la erbicide de tip imidazolinonic sau sulfonilureic (tribenuron);
- elaborarea de secvențe tehnologice specifice agriculturii durabile pentru obținerea unor produse agricole cu cheltuieli minime, concomitent cu ameliorarea stării de fertilitate a solului;
- elaborarea de tehnologii moderne de combatere integrată a bolilor, dăunătorilor și buruienilor la principalele culturi de câmp;
- transferul rezistenței la afide (*Schizaphis graminum* Rond) și la temperaturi scăzute la sorgul pentru boabe și sorgul zaharat, prin utilizarea de surse de germoplasmă androsterilă de sorg pentru mături

2. Modul de derulare a programului

Baza genetică existentă la I.N.C.D.A Fundulea la speciile de cereale, plante tehnice și plante furajere incluse în proiectele de C-D componente, dotările existente, incluzând și pe cele realizate din fondurile alocate programului nucleu, au permis derularea în bune condiții a activităților programate, acestea vizând:

- obținerea de material inițial nou, pentru lucrări de ameliorare, prin recombinări genetice intraspecifice și prin introgresii de gene utile îmbunătățirii unor însușiri de rezistență/toleranță la factori nefavorabili, respectiv de sporire a performanțelor agronomice;
- valorificarea, prin lucrări specifice de stabilizare genetică, testare și selecție, a germoplasmei disponibile și nou create, în obținerea de linii și hibridi experimentali (la grâu, orz, porumb, floarea-soarelui, mazăre, soia, lucernă și in) cu nivel superior de exprimare a însușirilor de calitate, în contextul diversificării modalităților de utilizare, în corelare cu diversitatea cerințelor industriei prelucrătoare și ale consumatorilor finali;
- accelerarea generațiilor, prin metode biotehnologice și în spații cu climat dirijat, pentru homozigotare rapidă și promovare timpurie a noi creații biologice;
- optimizarea complexului de elemente tehnologice specifice agriculturii durabile care influențează formarea producției, calitatea acesteia și cercetări asupra modificării însușirilor solului. Pentru fiecare secvență tehnologică, la principalele culturi, au fost evaluați parametrii optimi pentru realizarea nivelului de calitate al produsului precizat de standardele actuale pentru consumul intern și pentru export. Varianta tehnologică cu producție de calitate s-a comparat cu tehnologia actuală bazată pe maximizarea producției;
- perfecționarea și armonizarea cu regulamentele UE a strategiilor de combatere a bolilor, dăunătorilor și buruienilor din principalele culturi de câmp.

2.1. Descrierea activităților

Activitățile desfășurate în perioada de referință au fost:

- înființarea și întreținerea experiențelor în câmp și în spații cu climat dirijat;
- analize și determinări de câmp și laborator privind rezistența materialelor biologice la factori biotici de interes și pentru indici de calitate specifici, diferențiați pentru fiecare specie (calitatea de panificație la grâu, de pretabilitate

pentru diferite moduri de utilizare la orz și în, conținut ridicat de proteină la porumb și lucernă);

- crearea de variabilitate genetică nouă pentru însușiri agronomice țintă;
- lucrări specifice de accelerare a generațiilor;
- recoltarea parcelelor experimentale;
- selecția materialelor biologice de perspectivă, prelucrarea și interpretarea datelor experimentale;
- prelevarea de date experimentale privind performanțele agronomice ale germoplasmei studiate în condiții de câmp;
- recoltarea de probe în vederea determinărilor analitice privind calitatea recoltei;
- determinări și analize de calitate specifice;
- prelucrarea și interpretarea datelor experimentale obținute;
- promovarea, în verigi superioare de selecție, a materialelor biologice studiate;
- întocmirea rapoartelor de activitate de fază, precum și a rapoartelor anuale.

2.2. Proiecte contractate

Cod obiectiv	Nr. proiecte contractate	Nr. proiecte finalizate	Nr. personal		
			Total	Total	Studii superioare
01	7	7	10.659.827	119	37
02	1	1	498.649	5	1
03	1	1	780.080	13	4
04	4	4	4.169.518	46	12
TOTAL	13	13	16.108.074	183	54

2.3. Situația centralizată a cheltuielilor privind programul nucleu:

CHELTUIELI – lei –

		Estimative	Efective
I.	Cheltuieli directe	13.025.327	13.025.327
1.	Cheltuieli de personal, din care:	10.910.821	10.901.403
1.1.	Cheltuieli cu salariile	8.602.865	8.602.865
1.2.	Alte cheltuieli de personal total, din care:	0	0
	a) deplasări în țară;	0	0
	b) deplasări în străinătate;	0	0
2.	Cheltuieli materiale și servicii total, din care:	2.114.506	2.123.924
2.1.	Materii prime și materiale;	1.364.092	1.373.510
2.2.	Lucrări și servicii executate de terți;	750.414	750.414
II.	Cheltuieli indirecte: Regia	1.953.804	1.953.804

III.	<i>Dotări independente și studii pentru obiective de investiții proprii total din care:</i>	1.128.943	1.128.943
	<i>1. Echipamente pentru cercetare-dezvoltare;</i>	1.101.813	1.101.813
	<i>2. Mobilier și aparatură birotică;</i>	0	0
	<i>3. Calculatoare electronice și echipamente periferice</i>	27.130	27.130
TOTAL (I + II + III)		16.108.074	16.108.074

3. Analiza stadiului de atingere a obiectivelor programului

Toate obiectivele prevăzute pentru perioada de derulare a proiectelor finanțate în cadrul programului au fost realizate integral și acestea au fost :

- crearea de variabilitate genetică nouă pentru îmbunătățirea și diversificarea însușilor de calitate, corespunzătoare specificului cerințelor consumatorilor și ale industriei prelucrătoare;
- crearea de variabilitate genetică nouă pentru rezistență îmbunătățită la factori de stres biotic și abiotic;
- accelerarea generațiilor prin metode biotehnologice perfecționate;
- selecția și caracterizarea materialelor biologice sub aspectul potențialului de producție și calitate;
- selecția și caracterizarea materialelor biologice sub aspectul rezistenței la factorii biotici și abiotici de interes, în experiențe efectuate în câmp și în spații cu climat dirijat;
- identificarea și utilizarea a noi metode de laborator, eficiente și reproductibile, pentru evaluarea însușilor de valoare culturală a semințelor la noi genotipuri și de estimare a potențialului de vigoare al acestora în condiții de stres abiotic;
- elaborarea de noi secvențe tehnologice îmbunătățite și integrarea acestora în recomandări pentru sistemul de agricultură durabilă;
- crearea și identificarea de genotipuri de tip non-OMG cu rezistență genetică la erbicide totale;
- perfecționarea măsurilor de protecția culturilor de cereale păioase împotriva bolilor și dăunătorilor, adaptate noului context climatic;
- perfecționarea măsurilor de protecția culturilor împotriva buruienilor.

3. Prezentarea rezultatelor

În domeniul îmbunătățirii bazei genetice pentru realizarea de produse agricole corespunzătoare diferitelor cerințe specifice ale diverșilor utilizatori s-au realizat și valorificat anual peste 100 experiențe, cu grâu, orz, porumb, floarea-soarelui, mazăre, soia, in, sorg și lucernă. Materialul genetic supus experimentării a fost alcătuit din forme diverse, alese astfel încât să răspundă obiectivelor urmărite. Activitățile de cercetare la cele 9 specii avute în vedere, menționate anterior, au inclus verigi importante ale procesului de ameliorare, începând cu colecțiile de germoplasmă, până la câmpurile de control ale liniilor sau descendențelor în

generații avansate. Metodele de cercetare abordate au fost diferențiate, în funcție de particularitățile genetice ale fiecărei specii, precum și de specificul obiectivelor urmărite.

Principalele rezultate obținute în perioada de derulare a celor 13 proiecte de C-D din cadrul PN 09-25 (2009-2015) sunt următoarele:

- la **lucernă** (PN09.25.01.01- *Crearea de genotipuri de lucernă tolerante la cosiri frecvente pretabile diversificării utilizărilor*) cercetările întreprinse în perioada 2009 - 2015 au avut ca principal obiectiv sporirea cantității de proteină la unitatea de suprafață prin crearea și selecția de genotipuri de lucernă tolerante la cosiri frecvente, în scopul diversificării modurilor de utilizare a furajului, respectiv pentru folosirea acestuia nu numai în hrana taurinelor, ovinelor, cabalinelor, ci și în hrana suinelor. În cadrul lucrărilor de creare de genotipuri corespunzătoare obiectivului abordat, s-a avut în permanență în vedere realizarea noilor structuri genetice pe fondul nealterării potențialului de producție (de furaj și de sămânță) și de calitate, care caracterizează performanțele celor mai competitive soiuri comerciale actuale.

Pentru realizarea obiectivelor asumate prin proiect, cercetările desfășurate au urmărit: creșterea variabilității materialului de ameliorare pentru întreg complexul de însușiri morfofiziologice implicate în realizarea producției, calității și adaptabilității în interacțiunea genotip-mediu; selecția de forme (linii consangvinizate, hibridi, descendențe, soiuri sintetice) diferite din punct de vedere genetic, dar asemănătoare fenotipic, care să cumuleze însușirile favorabile într-un dozaj genetic mare pentru realizarea unui efect heterozis ridicat; selecția descendențelor pentru conținut ridicat în proteine; obținerea și evaluarea complexă a soiurilor sintetice noi.

Ca rezultate finalizate în cadrul proiectului, în contextul îndeplinirii integrale a parametrilor prefigurați, sunt de menționat: înregistrarea în catalogul oficial a soiurilor Teodora și Cezara, includerea a 4 noi soiuri de lucernă în rețeaua experimentală ISTIS în vedere înregistrării, dintre care soiul F 2112-09 urmează a fi înregistrat la proxima ședință de omologare, iar un al doilea soi (F 2209-12), aflat în anul II de testare oficială, datorită unui comportament preliminar de excepție, prezintă șanse certe de înregistrare, după încheierea anului III de verificare.

- la **porumb** (PN 09-25.01.02 - **Perfecționarea selecției convergente pentru conținut ridicat de ulei și aminoacizi esențiali la linii consangvinizate și hibridii de porumb**), cercetările întreprinse au finalizat în crearea și predarea pentru testare oficială ISTIS a 7 hibridi experimentali, care s-au remarcat prin însușiri de calitate superioare hibridilor comerciali. Dintre aceștia, hibridul F 29-09 a fost înregistrat ca hibrid comercial, sub denumirea de Fundulea 423, pe baza unei comportări semnificativ superioare marilor de referință, atât în privința însușirilor de calitate a boabelor, cât și sub aspectul capacității de producție și a stabilității acestuia. Sunt în continuare în curs de verificare în rețeaua experimentală oficială (în anii I-III de testare în vederea înregistrării) 5 hibridi experimentali (F 59-09, F 62-09n F 139-09, F 128-09 și F 13616A-08), care prezintă mari șanse de promovare. De asemenea, au fost creați și identificați noi

hibridi experimentali cu însușiri agronomice superioare în cadrul fiecăreia dintre cele trei grupe de calitate distincte (hibridi proteici, hibridi bogați în grăsimi și hibridi amidonoși).

- la **grâu** (PN 09-25.01.03 - *Crearea de genotipuri de grâu cu însușiri de frământare a aluatului îmbunătățite, corespunzătoare cerințelor industriei de panificație și consumatorilor*) cercetările întreprinse au avut drept caracteristică fundamentală, alături de exploatarea rezultatelor finalizate ale lucrărilor de ameliorare anterioare, crearea unei noi germoplasme prin acordarea unei importanțe deosebite diversificării genetice a materialului biologic, incluzând o gamă largă de componente, de la diversificarea intraspecifică, la cea interspecifică și intergenerică (specii și genuri înrudite cu grâul). Programul de cercetare s-a bazat pe diversitatea intraspecifică menținută în cadrul schemei de tipul selecției recurente (folosirea în hibridări în principal a celor mai valoroase linii obținute în ciclul anterior și alături de acestea și linii și soiuri străine). Acestea au provenit din experiențe cu grâu de primăvară organizate de CIMMYT, grâu umblător și de toamnă CIMMYT-Turcia, schimburi bilaterale cu alte programe de ameliorare din lume. Diversificarea interspecifică și intergenerică a avut în vedere preluarea și valorificarea materialului biologic realizat prin transferul de gene utile de la speciile *Triticum dicoccoides*, *Aegilops squarosa*, *Thinopyrum intermedium* și *Secale cereale*. Prin lucrările de ameliorare derulate, progresul genetic continuu în domeniul potențialului de producție s-a realizat în contextul compensării tendinței de reducere a conținutului boabelor în proteine (ca efect al corelației negative producție-conținut de proteine) prin îmbunătățirea calității proteinelor, materializată prin indici reologici superiori. În paralel cu caracterizarea soiurilor de grâu înregistrate anterior din punct de vedere al însușirilor de panificație și recomandarea pentru extindere a celor mai corespunzătoare calitativ, au fost obținute și înregistrate trei soiuri noi de grâu de toamnă: Otilia, Pajura și Pitar. De asemenea, ca rezultate finalizate ale proiectului, se înscriu includerea în testarea oficială, în vederea înregistrării ca soiuri, a două lunii de grâu de perspectivă (Unitar și Ursita).

- la **mazăre și soia** (PN 09-25.01.04 – *Diversificarea fondului genetic pentru îmbunătățirea conținutului în substanțe utile la noile genotipuri de soia și mazăre, diferențiat pe moduri de utilizare*) cercetările efectuate în perioada de derulare a proiectului, în paralel cu evaluarea complexă a colecțiilor de germoplasmă sub aspectul principalelor caracteristici agronomice și de calitate, s-au concentrat asupra diversificării accentuate a bazei genetice, prin infuzia de noi gene, fiind abordate cu precădere activități de accelerare a progreselor genetice prin realizarea de generații suplimentare în spații cu climat dirijat (seră). Prin aplicarea de lucrări de selecție adecvate obiectivelor prefigurate, care au inclus și perfecționări originale ale metodologiilor de testare, atât în condiții de câmp, cât și de laborator, s-a reușit identificarea a noi structuri genetice, materializate în linii de perspectivă aflate în diferite etape de ameliorare, cu performanțe agronomice și de utilizare semnificativ superioare soiurilor standard de referință. Cele mai valoroase dintre liniile de ameliorare obținute, pe parcursul identificării lor în diferitele etape de derulare a proiectului, au fost incluse în testări ecologice complexe în cadrul

rețelei experimentale oficiale ISTIS, nivelul de valorificare a acestora fiind exprimat de:

- înregistrarea soiului de mazăre de primăvară Nicoleta și a soiului de soia Crina;

- perspectiva înregistrării ca soiuri a liniei de mazăre de toamnă Specter, precum și a liniei de soia F08-1628, la care se încheie ciclul experimental oficial de trei ani;

- testarea în continuare în rețeaua ISTIS, în vederea înregistrării, a două linii de soia (F09 -1983 și F05-1913), precum și liniei de mazăre de primăvară F00-78.

- la **orzul de toamnă** (PN 09-25.01.05- *Crearea și selecția de genotipuri de orz de toamnă, competitive în contextul schimbărilor climatice, superioare sub aspectul pretabilității pentru variate moduri de utilizare*) cercetările întreprinse, care au vizat ca obiective prioritare îmbunătățiri în domeniile: rezistenței la factori de stres abiotic (ger, secetă și arșiță, cădere), rezistenței la boli, sporirii potențialului de producție și a însușirilor de calitate, diferențiat pe moduri de utilizare, au condus la obținerea și identificarea de noi linii de ameliorare care au inclus, atât separat, cât și în complex, progresele genetice prefigurate. Dintre acestea, pe parcursul perioadei de derulare a proiectului, au fost promovate în testarea oficială ISTIS cele mai competitive 13 linii. În urma finalizării experimentării a o parte dintre liniile predate spre testare, au fost înregistrate 3 noi creații biologice (soiurile de orz de toamnă Ametist și Simbol și soiul de orzoaică de toamnă Artemis).

- la **in** (PN 09-25.01.06 – *Seleția de genotipuri de in cu indici superiori de sicitivitate a uleiului, pretabile pentru obținerea de materii compozite*) cercetările întreprinse au condus la identificarea de genotipuri de in de ulei cu performanțe agronomice superioare și cu însușiri de calitate a uleiului care conferă acestora pretabilitate pentru obținerea de materiale compozite (indici de sicitivitate a uleiului > 185 unități adiționale). Dintre acestea s-au remarcat în mod deosebit două noi creații biologice, care au fost înregistrate sub denumirile de Star FD și Elan FD.

- în domeniul **lărgirii bazei genetice a ameliorării grâului** (PN09.25.01.08 – *Utilizarea biodiversității naturale a unor specii sălbatice de Triticeae pentru transferul de gene utile în genotipul grâului*) cercetările întreprinse au urmărit în primul rând valorificarea unei părți din zestrea de gene a speciilor mai apropiate filogenetic, cu genoame comune grâului, în special specia *Aegilops squarrosa*. Aceasta s-a bazat pe faptul că în acest caz preluarea de gene străine se poate obține relativ mai repede, prin recombinarea directă a cromozomilor partenerilor de hibridare urmată de recombinarea meiotică între cromozomii genoamelor D, omologe, ale partenerilor, în hibridi F1, urmată de aplicarea de procedee specifice de retroîncrucișare și selecție. O altă modalitate de transfer de gene de la această specie abordată a constat în utilizarea amfiploizilor sintetici *Triticum durum/Ae.squarrosa* și retroîncrucișarea acestora cu soiuri moderne de grâu comun. Surse de gene străine pentru însușiri fiziologice de toleranță la diferiți factori de stres au fost identificate și la unele biotipuri de *Triticum dicoccoides*, *Triticum urartum*, *Triticum monococcum*, specii cu genoamele omologe celor de

grâu. Prin studiul descendențelor provenite din încrucișarea directă a grâului comun cu biotipuri de *Ae. squarrosa* au fost selecționate linii de introgresie cu potențial pentru calitatea de panificație și rezistență la septorioză. În populațiile sintetice de backcross, derivate din încrucișarea amfiploizilor sintetici cu genotipuri moderne de grâu comun, prin lucrări de selecție specifice, au fost obținute numeroase linii elită pentru mai multe însușiri de interes în ameliorare. De semnalat că în condițiile anilor 2011 și 2014, cu epifitii majore de rugină brună și respectiv de rugină galbenă și septorioze, s-a reușit realizarea unei selecții riguroase pentru nivele superioare de rezistență. Au fost transferate laboratorului de ameliorarea grâului un număr de peste 430 linii elită pentru folosire ca surse de gene. Au fost selecționate 48 de linii pentru însușirea de „albedo” la nivel de spic, pe frunza steag, la nivelul primului internod ori pe întreaga plantă. În contextul modificărilor climatice, această însușire devine de mare interes pentru capacitatea de reflectanță a lanului. În baza rezultatelor din perioada 2010-2014, a fost alcătuită o colecție de 174 linii elită de introgresie. Au fost de asemenea evidențiate alte noi biotipuri de *Ae. squarrosa* pentru rezistența la rugina brună, rugina galbenă, septorioză și făinare, mărindu-se astfel spectrul surselor de rezistență. Pentru folosirea acestor noi surse s-au realizat peste 250 noi combinații hibride și de retroîncrucișare. În cazul speciei hexaploide *Aegilops crassa*, prin manipulări genetice la nivelul genomului de grâu și cu folosirea formelor deficiente pentru cromozomul 5B, s-a reușit inducerea recombinării cromozomilor de grâu cu cei ai speciei sălbatice și, pe această cale, transferul de variabilitate străină pentru fracții proteice. După multiple cicluri de selecție, unele din liniile de introgresie obținute s-au remarcat prin conținutul ridicat de proteină în bob (între 14,6-18,9%). Aceste linii sunt folosite intens ca genitori în programul de ameliorare. Între liniile derivate prin manipulări genetice similare, cu implicarea speciilor *Aegilops caudata*, *Aegilops comosa* și *Aegilops variabilis*, specii cu genoame neomoloage celor de grâu, sunt de menționat liniile de translocție, conținând segmente de cromozomi străini cu gene care conferă acestora rezistență de plantă adultă la rugina brună, la făinare, la septorioză, precum și linii cu însușirea de „stay green”. Pentru avansarea lucrărilor de hibridare cu specii mai îndepărtate filogenetic de grâu au fost create, în ultima perioadă, linii genetice dublu haploide (DH), ce poartă genele recesive *kr1kr1kr2kr2* pe cromozomii 5B și respectiv 5A. Aceste linii au prezentat niveluri ridicate de crosabilitate intergenerică, între 60-70% și sunt adaptate condițiilor locale. Prin folosirea acestora în programul de hibridări îndepărtate se poate accede la noi surse de gene de mare interes.

- în domeniul **calității semintelor** (PN 09-25.02.02 – *Estimarea însușirilor calitative ale semintelor la noile genotipuri de floarea-soarelui, porumb și lucernă*) având în vedere complexitatea și importanța economică a acestor culturi, lucrările de cercetare întreprinse au avut drept obiectiv identificarea unor metode de laborator eficiente și reproductibile pentru evaluarea însușirilor de valoare culturală a noilor genotipuri și estimarea potentialului de vigoare al acestora. În acest scop s-a introdus în testarea materialului biologic metoda de vigoare *Coldtest 6°C*, varianta superioară metodei *Standard-Coldtest 10°C*, precum și metoda de

Deteriorare controlată, modalități prin care sămânța este supusă factorilor de stres abiotic. Cu ajutorul acestor metode s-au putut identifica noi genotipuri de porumb, floarea-soarelui și lucernă cu performanțe calitative superioare, capabile să corespundă cerințelor naționale și internaționale pentru comercializarea semintelor;

- în domeniul **diversificării și perfecționării tehnologiilor de cultură** (PN 09.25.03.01 – *Elaborarea de secvențe tehnologice noi, specifice agriculturii durabile*) cercetările întreprinse pe durata derulării proiectului au vizat următoarele aspecte: identificarea de noi soluții tehnologice pentru contracararea efectelor schimbărilor climatice, cu precădere cele privitoare la epocile și desimile de semănat; modalitățile de lucrare de bază a solului; sisteme perfecționate și eficiente economic de rotație a culturilor și de fertilizare a acestora. Datele experimentale obținute, pe baza unor prelucrări statistice și de interpretare adecvate, au condus la elaborarea de recomandări pentru producătorii agricoli, care au fost diseminate pe diferite căi.

- în domeniul **perfecționării măsurilor de protecția culturilor împotriva bolilor și dăunătorilor** (PN 09.25.04.01 – *Introducerea de noi secvențe de tratare a semințelor pentru combaterea bolilor și dăunătorilor la cerealele păioase, în concordanță cu standardele UE, în condițiile schimbărilor climatice*), date fiind modificările resimțite în privința epidemiologiei agenților patogeni și a modului de atac al dăunătorilor din culturile de cereale păioase, strâns corelate cu schimbările climatice deja evidente, cercetările întreprinse s-au concentrat asupra a două domenii principale: caracterizarea dinamicii structurii pe specii a organismelor dăunătoare din culturi și promovarea de noi produse de combatere, eficiente și corespunzătoare normelor UE. Ambele domenii abordate, prin cercetări specifice, au condus la elaborarea și recomandarea de soluții și măsuri tehnologice îmbunătățite.

- la **floarea-soarelui** (PN09.25.04.02 - *Obținerea de genotipuri de floarea-soarelui non – OMG, rezistente la erbicide de tip imidazolinone și sulfonilureic*) au fost obținute, prin transferul genelor IMISUN, CHLA Plus și SURES, linii de floarea-soarelui cu rezistență genetică la erbicide (de tip sulfonilureic sau imidazolinonic). Cele mai corespunzătoare linii au fost utilizate, ca forme parentale, în crearea de hibrizi experimentali. În urma testării și caracterizării complexe a acestor hibrizi, au fost promovați în testarea oficială ISTIS cele mai performante 5 genotipuri, dintre care prezintă șanse reale de înregistrare hibridii F 708CL, HS 4443 și HS 2758. De menționat faptul că noii hibrizi experimentali creați, cu potențial de a deveni candidați pentru testare oficială în vederea înregistrării, au incluse în structura lor genetică și gene care conferă rezistență la parazitul lupoaia (*Orobanche cumana*);

- în domeniul **perfecționării măsurilor de protecția culturilor împotriva buruienilor** (PN 09-25.04.03 – *Diversificarea și perfecționarea strategiilor de combatere a buruienilor din principalele culturi de câmp, în contextul evoluției previzibile ale elementelor de impact ale îmburuienării*) au fost elaborate soluții tehnologice optimizate de control al îmburuienării în culturile de grâu și porumb, bazate pe utilizarea a noi produse erbicide combinate, acestea fiind integrate, sau în curs de integrare, în strategii actualizate de combatere eficientă a buruienilor;

- la sorg (PN 09-25.04.04 – *Transferul rezistenței la afide (Schizaphis graminum Rond) și la temperaturi scăzute la sorgul pentru boabe și sorgul zaharat, prin utilizarea de surse de germoplasmă androsterilă de sorg pentru mături*) cercetările întreprinse pe parcursul a trei ani (2009-2011) au finalizat în crearea unei germoplasme valoroase la sorgul pentru boabe și sorgul zaharat caracterizată prin îmbunătățiri marcante, atât în privința rezistenței la atacul afidelor (o problemă majoră la aceste specii de cultură), cât și a rezistenței la temperaturi scăzute. Dintre noile surse create, potențial valorificabile prin lucrări ulterioare de ameliorare, sunt de menționat: pentru rezistență la afide descendențele F 9030-10, F 9014-10, F 10018-10 și F 10040-10, iar pentru rezistență superioară la temperaturi scăzute, în faza de germinare- răsărire, descendențele F 128-10 și F 157-10.

Rezultate concretizate în studii, proiecte, prototipuri (produse), tehnologii, alte rezultate:

Denumirea proiectului	Tipul rezultatului	Efecte scontate
<i>Crearea de genotipuri de lucernă, tolerante la cosiri frecvente, pretabile diversificării utilizărilor</i>	- obținerea și înregistrarea a două soiuri de lucernă (Teodora și Cezara) cu conținut ridicat în proteină și perenitate accentuată; identificarea de noi soiuri sintetice de perspectivă cu performanțe agronomice și de calitate superioare, în vederea promovării.	- sporirea cantității de proteină la unitatea de suprafață.
<i>Perfecționarea selecției convergente pentru conținut ridicat de ulei și aminoacizi esențiali la linii consangvinizate și hibridi de porumb</i>	- identificarea a doi hibridi experimentali valoroși, caracterizați prin capacitate ridicată de producție, conținut superior în proteine, grăsimi și amidon, dintre care unul a fost înregistrat sub denumirea de Fundulea 423, urmând a fi introdus și valorificat în producție.	- îmbunătățirea calității și creșterea veniturilor, atât la producători, cât și la procesatori.
<i>Crearea de genotipuri de grâu cu însușiri de frământare a aluatului (însușiri reologice) îmbunătățite,</i>	- caracterizarea soiurilor de grâu înregistrate din punct de vedere al însușirilor de panificație importante în vederea recomandării pentru extindere a celor mai corespunzătoare calitativ;	- îmbunătățirea calității de panificație a grâului și a stabilității acesteia

<i>corespunzătoare cerințelor industriei de panificație și consumatorilor</i>	<ul style="list-style-type: none"> - caracterizarea complexă, inclusiv sub aspectul calității, a liniilor noi; - obținerea și înregistrarea a trei soiuri noi de grâu de toamnă (Otilia și Pitar). 	
<i>Diversificarea fondului genetic pentru îmbunătățirea conținutului în substanțe utile la noile genotipuri de soia și mazăre, diferențiat pe moduri de utilizare</i>	<ul style="list-style-type: none"> - obținerea unui fond genetic diversificat pentru calitatea bobului la soia și mazăre, concretizat prin combinații și populații hibride care să asigure o bază largă de selecție pentru viitoarele genotipuri; obținerea de noi genotipuri stabilizate genetic; înregistrarea soiului de mazăre de primăvară Nicoleta și a soiului de soia Crina. 	<ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea stabilității producției calității la soia și mazăre.
<i>Crearea și selecția de genotipuri de orz de toamnă, competitive în contextul schimbărilor climatice, superioare sub aspectul pretabilității pentru variate modalități de utilizare</i>	<ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea și diversificarea calității de utilizare la orzul de toamnă (cu două și șase rânduri de boabe în spic), prin crearea unei noi germoplasme care combină nivele superioare ale indicilor de calitate tehnologică și nutrițională cu performanțe de producție ridicate și rezistență genetică complexă la factori de stres, abiotici și biotici, finalizată prin obținerea și înregistrarea soiurilor Ametist, Artemis și Simbol. 	<ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea și diversificarea însușirilor de calitate a boabelor de orz, sporirea stabilității cantitative și calitative a recoltelor, creșterea competitivității culturii.
<i>Selecția de genotipuri de in cu indici superiori de sicitivitate a uleiului, pretabile pentru obținerea de materii compozite corespunzătoare</i>	<ul style="list-style-type: none"> - crearea și identificarea de noi soiuri de in de ulei (Star FD și Elan FD), cu performanțe agronomice superioare și cu valori ridicate ale indicelui de sicitivitate a uleiului. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizarea de materie primă adecvată obținerii de materii compozite de calitate.
<i>Utilizarea biodiversității naturale a unor</i>	<ul style="list-style-type: none"> - obținerea de sintetici, linii de introgresie și linii de preameliorare cu însușiri 	<ul style="list-style-type: none"> - accelerarea progresului genetic în ameliorarea grâului pentru rezistență la factori de stres

<i>specii sălbatice de Triticeae pentru transferul de gene utile în genofondul grâului</i>	superioare și diferențiate de calitate și toleranță crescută la factori de stres biotic (boli foliare) și abiotic (secetă/arșiță), care sunt în curs de valorificare în programul de ameliorare a grâului pentru crearea și înregistrarea de noi soiuri.	biotic și abiotic.
<i>Estimarea însușirilor calitative ale semințelor la noi genotipuri de floarea-soarelui, porumb și lucernă</i>	- identificarea celor mai performante genotipuri de porumb, floarea-soarelui și lucernă sub aspectul însușirilor biologice și culturale ale semințelor și al stabilității acestora în variate condiții de stres.	- creșterea competitivității hibridilor și soiurilor românești de porumb, floarea-soarelui și lucernă.
<i>Elaborarea de secvențe tehnologice noi, specifice agriculturii durabile</i>	- elaborarea de recomandări privind noi soluții de adaptare a principalelor componente ale tehnologiilor de cultură pentru plantele de câmp la incidența crescută a efectelor schimbărilor climatice.	- creșterea eficienței și stabilității culturilor
<i>Introducerea de noi secvențe de tratare a semințelor pentru combaterea bolilor și dăunătorilor la cerealele păioase, în concordanță cu standardele UE, în condițiile schimbărilor climatice</i>	- caracterizarea, în dinamică, a structurii pe specii a agenților dăunători culturilor de cerceale păioase; evidențierea de noi modalități de combatere a bolilor și dăunătorilor prin tratamente la sămânță.	- creșterea eficienței și stabilității culturilor
<i>Obținerea de genotipuri de floarea-soarelui non-OMG, rezistente la erbicide de tip imidazolinonic și sulfonilureic</i>	- obținerea de linii consangvinizate de floarea-soarelui, linii cu androsterilitate citoplasmatică și linii restauratoare de fertilitate, cu rezistență totală la erbicide de tip imidazolinonic și sulfonilureic;	- creșterea competitivității hibridilor românești de floarea-soarelui pe piața semințelor.

<p><i>Diversificarea și perfecționarea strategiilor de combatere a buruienilor din principalele culturi de câmp, în contextul evoluției previzibile ale elementelor de impact ale îmburuienării</i></p>	<p>- obținerea a 3 hibrizi experimentali cu rezistență specifică la cele două tipuri de erbicide, aflați în testare finală în vederea înregistrării ca hibrizi comerciali</p> <p>- elaborarea a 5 tehnologii de combatere a buruienilor din culturile de grâu și porumb și stabilirea de secvențe tehnologice de combatere optimizate, bazate pe noi produse erbicide combinate, în curs de integrare în recomandările actualizate</p>	<p>- sporirea eficienței culturilor de grâu și porumb</p>
<p><i>Transferul rezistenței la afide și la temperaturi scăzute la sorgul pentru boabe și sorgul zaharat, prin utilizarea de surse de germoplasmă androsterilă de sorg pentru mături</i></p>	<p>- obținerea de material de preameliorare, la sorgul pentru boabe și sorgul zaharat, cu introgresii de gene care conferă acestuia un comportament semnificativ superior sub aspectul rezistenței la temperaturi scăzute în faza de germinare-răsărire, precum și la atacul de afide</p>	<p>- sporirea eficienței și stabilității culturilor de sorg pentru boabe și sorg zaharat și valorificarea superioară a potențialului ridicat al acestora de rezistență la stres hidric</p>

4.1. Valorificarea în producție a rezultatelor obținute:

Denumirea proiectului	Tipul rezultatului	Utilizatori	Efecte socio-economice la utilizator
<p><i>Crearea de genotipuri de lucernă, tolerante la cosiri frecvente, pretabile diversificării utilizărilor</i></p>	<p>- soiuri noi de lucernă: <i>Teodora</i> și <i>Cezara</i>.</p>	<p>- producători agricoli, cultivatori de lucernă</p>	<p>-creșterea competitivității soiurilor de lucernă pe piața internă și la export.</p>

<p><i>Perfecționarea selecției convergente pentru conținut ridicat de ulei și aminoacizi esențiali la linii consangvinizate și hibrizi de porumb</i></p>	<p>- hibridul de porumb <i>Fundulea 423</i></p>	<p>- producători de sămânță și cultivatori de porumb și crescători de animale.</p>	<p>- cost mai redus al seminței hibride de porumb, venituri mai mari atât la cultivatorii de porumb, cât și la procesatori.</p>
<p><i>Crearea de genotipuri de grâu cu însușiri de frământare a aluatului (însușiri reologice) îmbunătățite, corespunzătoare cerințelor industriei de panificație și consumatorilor</i></p>	<p>- soiurile de grâu de toamnă <i>Otilia</i>, și <i>Pitar</i></p>	<p>- producători agricoli, cultivatori de grâu.</p>	<p>- creșterea nivelului de trai și reducerea cheltuielilor pentru sănătate.</p>
<p><i>Diversificarea fondului genetic pentru îmbunătățirea conținutului în substanțe utile la noile genotipuri de soia și mazăre, diferențiat pe moduri de utilizare</i></p>	<p>- soiul de mazăre de primăvară <i>Nicoleta</i></p>	<p>- producători de sămânță și cultivatori de mazăre, crescători de animale.</p>	<p>- creșterea eficienței culturii de mazăre</p>
<p><i>Crearea și selecția de genotipuri de orz de toamnă, competitive în contextul</i></p>	<p>- soiurile de orz de toamnă <i>Ametist</i>, <i>Artemis</i> și <i>Simbol</i>.</p>	<p>- producători agricoli, cultivatori de orz, crescători de animale și procesatori</p>	<p>- creșterea competitivității culturii și a soiurilor autohtone.</p>

<p><i>schimbărilor climatice, superioare sub aspectul pretabilității pentru variate modalități de utilizare</i></p>			
<p><i>Selecția de genotipuri de in cu indici superiori de siccativitate a uleiului, pretabile pentru obținerea de materii compozite corespunzătoare</i></p>	<p>- soiurile de in de ulei <i>Star FD și Elan FD</i></p>	<p>- producători agricoli, procesatori de in de ulei</p>	<p>- creșterea eficienței culturii</p>
<p><i>Utilizarea biodiversității naturale a unor specii sălbatice de Triticeae pentru transferul de gene utile în genofondul grâului</i></p>	<p>- genotipuri de grâu cu bază genetică lărgită, performante agronomic, superioare sub aspectul rezistenței la factori de stres</p>	<p>- producători agricoli, cultivatori de grâu.</p>	<p>- reducerea efectelor negative ale schimbărilor climatice</p>
<p><i>Estimarea însușirilor calitative ale semințelor la noi genotipuri de floarea-soarelui, porumb și lucernă</i></p>	<p>- recomandarea de genotipuri cu indici biologici de calitate a semințelor superiori în condiții de stres</p>	<p>- producători agricoli, cultivatori de porumb, floarea-soarelui și lucernă.</p>	<p>- reducerea efectelor negative ale schimbărilor climatice.</p>

<i>Elaborarea de secvențe tehnologice noi, specifice agriculturii durabile</i>	- elaborarea și diseminarea de recomandări actualizate privind fitotehnica culturilor de câmp	- producători agricoli	- creșterea eficienței economice a culturilor
<i>Introducerea de noi secvențe de tratare a semințelor pentru combaterea bolilor și dăunătorilor la cerealele păioase, în concordanță cu standardele UE, în condițiile schimbărilor climatice</i>	- elaborarea și diseminarea de recomandări actualizate privind protecția culturilor de grâu și orz împotriva bolilor și dăunătorilor	- cultivatori de cereale păioase	- creșterea eficienței economice a culturilor
<i>Obținerea de genotipuri de floarea-soarelui non-OMG, rezistente la erbicide de tip imidazolinonic și sulfonilureic</i>	- linii onsangvinizate și hibridi de floarea-soarelui cu rezistență la erbicide de tip imidazolinone și sulfoniluree.	- producători de sămânță, cultivatori de floarea-soarelui.	- creșterea eficienței economice a culturii de floarea-soarelui.
<i>Diversificarea și perfecționarea strategiilor de combatere a buruienilor din principalele culturi de câmp, în contextul evoluției</i>	- elaborarea și diseminarea a 5 secvențe tehnologice de aplicare a noi produse erbicide	- producători agricoli	- creșterea eficienței economice a culturilor

previzibile ale elementelor de impact ale îmburuienării			
---	--	--	--

4.2. Participarea la colaborări internaționale:

Nr. crt.	Denumirea programului internațional	Țară și/sau CE unități colaboratoare	Denumire proiect	Valoarea proiectului (lei)	
				Valoare totală proiect	Valoare țară
1.	-				

4.4. Articole:

Nr. crt.	Denumirea publicației	Titlul articolului
- în țară:		
1	Romanian Agricultural Research, vol. 26/2009	Grain yield and yield stability of winter wheat cultivars in contrasting weather conditions.
2		Effect of planting date and hydric stress on the oil content and fatty acid composition in sunflower
3	Romanian Agricultural Research, vol. 27/2010	SSR markers with the capacity for osmotic adjustment in wheat
4		Simulation of teperature increase influence on winter wheat yields and development in South-Eastern Romania
5		Tillage system effects on water use and grain yield on winter wheat, maize and soybean in rotation
6	Romanian Agricultural Research 2011-, no 28.	Effect of vernalization requirements on heading date and grain yield of near-isogenic lines of wheat (<i>Triticum aestivum</i>).
7		Estimation of genetic trends in yield and agronomic traits of recent romanian winter wheat (<i>Triticum aestivum</i>) cultivars using direct comparisons in multiyear, multi-location yield trials.
8		Effect of organic and conventional farming systems on some physiological winter wheat
9		Results of using <i>Zea</i> method for doubled haploid production in wheat breeding at NARDI Fundulea-Romania
10	Romanian Agricultural Research 2012- no 29.	Identification of longer coleoptile mutants in an <i>Rht-B1b</i> semidwarf wheat population
11		Cultivar and environmental effects on dough strength in a set of winter cultivars, grown in diverse environments and management practices
12		Crop albedo measurements after anthesis reveal significant differences among Romanian wheat cultivars

13		Pollen grain expression of intrinsic and osmolyte induced osmotic adjustment in a set of wheat cultivars
14	Romanian Agricultural Research 2013- no 30.	Effects of climate change and genetic progress on performance of wheat cultivars during the last twenty years in south Romania
15		Seedling response to water stress induced by gradual drying of the substrate – a simple method to approximate drought resistance in wheat
16		Disease reaction of several Lithuanian and Romanian alfalfa cultivars
17	Romanian Agricultural Research No. 30 - 31	Seedling response to water stress induced by gradual drying of the substrate – a simple method to approximate drought resistance in wheat
18		Disease reaction of several Lithuanian and Romanian alfalfa cultivars
19		Effect of water stress on stomatal resistance and chlorophyll fluorescence and their association with alfalfa yield.
20	Romanian Agricultural Research No. 32	Response of nine maize (<i>Zea mays</i> L) hybrids developed at NARDI Fundulea, to basic Conservation Agriculture practices
21		Maize yield and its stability as affected by tillage and crop residue management in the eastern Romanian Danube plain
22		Soil acidification under organic farming practices
23		Studies on the effect of some herbicides (single and different mixtures) on weeds control and soil quality in maize
24	Analele INCDA vol. LXXVI	Comportarea unor soiuri de grâu de toamnă în condiții contrastante de mediu
25		Adin și Catinca - noi soiuri de lucernă create la I.N.C.D.A. Fundulea
26		Comportarea hibrizilor de floarea-soarelui creați la I.N.C.D.A. Fundulea, în condițiile meteorologice ale anului 2007
27		Efectul stresului salin asupra unor genotipuri de <i>Medicago sativa</i> și <i>Medicago truncatula</i>
28		Caracterizarea vigorii unor hibrizi de porumb prin metoda Coldtest 6°C
29	Analele INCDA vol. LXXVII	Marker assisted selection (MAS) for drought tolerance in wheat using markers associated with membrane stability
30		Performanțele unor soiuri de triticale în condiții suboptimale de umiditate
31		Broomrape (<i>Orobanche cumana</i> Wallr.), the most important parasite in sunflower. Breeding for resistance
32		Efectul rotației și al fertilizării asupra însușirilor chimice ale cernoziomului cambic neirigat de la Fundulea
33		Rolul indicatorilor de biodiversitate în aprecierea managementului dăunătorilor din cultura grâului
34		Efectul temperaturilor scăzute asupra plantelor de grâu de

		toamnă aflate în stadiul de meioză
35	Sănătatea Plantelor nr. 134, 136, 2009	Să prevenim din timp pagubele produse de afidele cerealelor culturilor de toamnă
36		Rolul tratamentului semințelor în combaterea integrată a bolilor și dăunătorilor din culturile de grâu de toamnă
37		Combaterea integrată a bolilor și dăunătorilor din culturile de secară și triticeale
38	Journal of Agroalimentary Processes and Technologies 2009	Mycotoxins incidence in the Romanian malting barley (harvest 2007)
39	Global strategies in Agriculture, Agroturism, Nutrition and Environment Protection – 2009 - Book of abstracts.	Efficiency of some tehnological methods in water conservation and winter wheat
40	Lumea Satului Anul V. nr. 19 (96). 1-15 octombrie 2009.	In actualitate semanatul cerealelor paioase
41	Analele INCDA vol. LXXVIII, Nr. 1	Diversificarea bazei genetice ca fundament al progresului în ameliorarea grâului
42		Variabilitatea capacității de producție și calității boabelor la hibridii de porumb din diferite grupe de maturitate FAO
43		Ameliorarea florii-soarelui pentru rezistență la lupoaie (<i>Orobanche cumana</i> Walhr.)
44		Influența rotației și fertilizării asupra producțiilor de grâu și porumb în contextul variațiilor climatice
45		Cercetări privind perfecționarea tehnologiei de protecție a cerealelor păioase împotriva agenților patogeni transmiși prin sămânță și sol
46		Caracterizarea atacului de boli și dăunători la un sortiment de genotipuri de grâu (<i>Triticum aestivum</i>), în sistem ecologic
47	Analele INCDA vol. LXXVIII, Nr. 2	Rezultate în ameliorarea lucernei la INCDA Fundulea
48		Ameliorarea rezistenței grâului la boli în contextul schimbărilor climatice
49		Cercetări privind îmbunătățirea tehnologiei de combatere a gândacului <i>Zabrus tenebrioides</i> Goeze., prin tratarea semințelor la grâu și orz
50	Sănătatea Plantelor nr. 143, 145, 146, 2010	Combaterea viermelui roșu al paiului (<i>Haplodiplosis marginata</i>)
51		Comportamentul unor genotipuri de grâu pentru panificație la atacul de boli și dăunători
52		Observații privind structura entomofaunei dăunătoare și utile din grâul cultivat în sistem ecologic
53	Broșură Lucrările sesiunii științifice "SCDA Brăila - Cercetarea științifică aplicativă din domeniul producerii de sămânță în beneficiul mării producții",	Creații noi și de perspectivă la culturile agricole de câmp realizate la I.N.C.D.A. Fundulea,
54	Analele INCDA vol. LXXIX	Eficiența economică a cultivării amestecurilor furajere constituite din leguminoase și graminee, ca alternative la

		borceagul de primăvară, urmat în cultură succesivă de porumb pentru siloz,
55		Evoluția producțiilor la cultura grâului în experiențele de lungă durată cu îngrășăminte de la I.N.C.D.A. Fundulea
56	Analele INCDA vol. LXXX	Soiurile Star și Elan – noi realizări în programul de ameliorare a inului de ulei la INCDA Fundulea
57	Annals of the Academy of Romanian Scientists, Series on Science and Tehnology of Information, Volume 1, number 2/2013	The effect of management practices on the quality of wheat and maize harvest
58	Știința solului, nr 2/2012, vol. XLVI, pg. 19-26 (articol publicat in toamna- 2013)	Dinamica fixării-libere a dinitrogenului atmosferic în perioada caldă a anului, sub culturile de porumb și soia
59		Realizări noi în ameliorarea florii soarelui la INCDA Fundulea
60	Analele INCDA Fundulea, VOL. 81 / 2013	Utilizarea unor resurse genetice în ameliorarea florii soarelui pentru rezistență la boli și la parazitul lupoaia
61		Rezultate privind comportarea unor soiuri de lucernă în diferite variante de amestec, semănate primăvara
62		Comportarea unor hibrizi de porumb la atacul de sfredelitorul porumbului (<i>Ostrinia nubilalis</i> Hbn), în condiții climatice diferite, la I.N.C.D.A. Fundulea
63		Journal of Horticulture, Forestry and Biotechnology, vol.17
64	Revista de Chimie, Vol. 64	Development and Validation of an RP-HPLC Method for Methionine, Cystine and Lysine Separation and Determination in Corn Samples
65	Buletin științific USAMVB - Timișoara	Alien genetic variability in wheat improvement at NARDI Fundulea
66		Soiul de mazăre Nicoleta
67		Soiul semitimpuriu de soia Crina F
68		Determinări de suprafață foliară pentru frunza steag la un set de linii DH mutante de grâu
69	Analele INCDA Fundulea vol. 83	Identificarea de markeri moleculari asociați cu conținutul ridicat de proteine cu localizare pe cromozomul 7B al liniei de grâu F26-70
70		Soiul Pitar, o contribuție a INCDA Fundulea la îmbunătățirea grâului românesc
71		Progrese în ameliorarea soiei la INCDA Fundulea
72		Comportarea unor genotipuri de in de ulei cultivate în perioada 2012-2014 la INCDA Fundulea
- în străinătate:		
1	The 10 th Congress on Parasitic Plants Kusadasi –Turcia	Resistance and susceptibility in the <i>Orobanche cumana</i> Wallr.- <i>Helianthus annuus</i> L. System
2	The International Society of Mycotoxicology Conference	Multienvironmental evaluation of <i>Fusarium</i> head blight occurrence and associated DON contamination of wheat cultivated in Romania

		Characterisation of <i>Gibberella fujikuroi</i> populations from South Romanian
3	Proceedings of the 8 th International Conference on Sunflower Biotechnology (SUNBIO), Antalia, Turkey	Non GMO sunflower genotypes with resistance to imidazolinone herbicides obtained at NARDI Fundulea
4	Proceedings of the 11 th European Seminar in Fusarium, Warsaw, Poland	Components of aggressiveness in <i>Gibberella fujikuroi</i> populations from South Romania
5		Phenotypic and marker assisted evaluation for pathogenicity and aggressiveness of Romanian Fusarium isolates vs. wheat
6		The European Fusarium Ring test; a multienvironment assessment of resistance to Fusarium head blight in European wheat germplasm
7		Transferring useful rye genes to wheat, using Triticale as a bridge
8		Using the Reomixer for testing bread making quality in a wheat breeding program
9		Breeding wheat for reduced impact of predicted climate changes, at NARDI Fundulea
10		Researches in wheat physiology and genetics
11		Proceedings of the 12 th International Symposium on Forage Crops, Krusevak, Serbia
12	Screening Romanian alfalfa germplasm for salt and water stress	
13	Research regarding the mixture of some forage crops resistant to drought	
14	Proceedings of Agrisafe Final Conference, Budapest, Hungary	Molecular marker assisted selection in the winter barley breeding program for BYDV (barley yellow dwarf virus) tolerance
15	Journal of Agricultural Science and Technology (David), nr. 2	Possibilities for increasing sunflower resistance to broomrape (<i>Orobanche cumana</i> Wallr.)
16	Proceedings of the 6 th International Symposium on Agriculture. Opatija. Croatia	Influence of fertilization on the evolution of maize yields
17		The Evolution of <i>Septoria tritici</i> attack to winter wheat in ARDS Simnic area
18	Proceedings of the 17th International Sunflower Conference: Vol. 3, Ciudad de Buenos Aires – Argentina	Effect of sowing date and plant density on sunflower yield and its main components
19	Proceedings of the 18 th International Conference on Sunflower, Mar del Plata, Argentina	Broomrape (<i>Orobanche cumana</i> Wallr.) the most important parasite in sunflower: virulence, race distribution, host resistance
20	Proceedings of the 14 th International Symposium on Fusarium, Nanjing Jiangsu, China	Influence of chemotype-specific <i>Fusarium</i> isolates on phenotyping for Type II resistance to FHB in wheat
21		Selection of <i>Gibberella fujikuroi</i> strains for breeding purposes: relationship between grain fumonisin content and inoculate ear mold scores

22	Proceedings of the 17 th European Congress on Plant Physiology and Biology, Freiburg, Germany	Aspects concerning mechanisms for drought resistance in alfalfa
23	Abstract book of The 12 th World Congress on Parasitic Plants, University of Sheffield, United Kingdom, 15-20 July, 2013	Changes in <i>Orobanche cumana</i> virulence in the areas cultivated with sunflower hybrids having genetic resistance to this parasite and/or resistance to imidazolinone herbicides
24	Abstract book of the International Plant Breeding Congress, Antalya, Turkey, 10 – 14 November, 2013	Using sunflower synthetic populations for improving resistance to the main diseases as well as to the parasite broomrape
25	Abstract book of the 12 European Seminary <i>Fusarium-Mycotoxins, Taxonomy, Genomics, Biosynthesis, Pathogenicity, Resistance, Disease Control Seminar Fusarium</i> May 12-16.2013, Bordeaux, France	Fusarium wilt and its implications on alfalfa perenniality
26	Proceedings of the Eucarpia – Cereals Conference, Werningerode, Germany	Phenotypic and molecular approach of durable resistance to <i>Puccinia triticina</i> in wheat
27		Molecular characterization of wheat leaf rust resistance genes <i>Lr 34</i> and <i>Lr37</i> in Romanian wheat breeding
28	Proceedings of the International Symposium on Broomrape, Cordoba, Spain	The present situation of broomrape status in Romania
29		The influence of climatic and soil conditions on broomrape parasite development
30	Proceedings of the International Symposium on Seed Production, Sveti Martin na Muri, Croatia	Main scientific results in germplasm improvement at NARDI Fundulea and their evolution on national and international seed market
31	Proceedings of the 18 th European Congress on Plant Physiology and Biology, Dublin, UK	Development of cardoon germplasm adapted to climatic changes from Romania
32	Proceedings of the International EUCARPIA Conference, Lublin, Poland	Marker assisted selection for adult plant leaf rust resistance genes in Romanian wheat breeding program
33		Cumulative effects of <i>Lr34</i> , <i>or</i> genes, and <i>1 AL/1 RS</i> translocation on some agronomic traits in a set of wheat mutant/recombinant <i>DH</i> lines
34		Pyramiding recessive <i>kr</i> alleles promoting intergeneric crossability
35	Proceedings of the 18 th International Plant Protection Congress, Berlin, Germany	Inmfluence of the climatic changes from spring period concerning maize leaf weevil (<i>Tanymecus dilaticollis</i> Gyll) attack at maize crops in south-east of Romania
36	Proceedings of the International Congress on Plant Breeding, Antalia, Turkey	Sunflower breeding
37		Broomrape (<i>Orobanche cumana</i> Wallr.) control, by breeding in sunflower

4.5. Cărți publicate:

Nr. ctr.	Titlul cărții	Editura	Autor principal
1	- în țară: <i>Agricultura ecologică și biodiversitatea</i>	EX PONTO	Saucă Florentina
2	<i>Comportarea soiurilor de grâu de toamnă în principalele zone agricole ale țării</i> - în străinătate:	ESTFALIA	Mustăța Pompiliu

4.6. Manifestări științifice:

Nr. crt.	Manifestări științifice	Număr de manifestări	Număr de comunicări
1	a) congrese (internaționale):	12	14
2	b) simpozioane (internaționale):	14	19
3	c) seminarii, conferințe - internaționale: - naționale:	15 23	26 117
4	d) workshop-uri (internaționale):	13	8

4.7. Brevete rezultate din tematica de cercetare:

Nr. crt.	Specificație	Brevete înregistrate (nr.)	Brevete acordate (nr.)	Brevete vândute (nr.)
	- în țară:	20	19	0
	- în străinătate:	0	0	0
	Total:	20	19	0

5. Aprecieri asupra derulării și propuneri :

Lucrările întreprinse în cadrul celor 13 proiecte componente ale PN 09-25 s-au derulat la parametrii proiectați.

Au fost realizate integral toate activitățile prevăzute pentru fiecare dintre proiecte, respectiv pentru anii perioadei de derulare a acestora (2009 – 2015), ceea ce a permis atingerea perametrilor prevăzuți, astfel:

- în cadrul proiectului **PN09-25.01.01** toate fazele s-au desfășurat la parametrii proiectați, ceea ce a permis îndeplinirea integrală a obiectivelor proiectului; ca urmare, atât a diversificării genetice semnificative a materialului de preameliorare, cât și selecției și promovării de genotipuri care cumulează complexe de gene pentru însușirile implicate în calitatea furajului, producției și adaptabilității, activitățile desfășurate s-au concretizat prin finalizarea și includerea în testarea oficială a 4 soiuri sintetice, precum și prin înregistrarea a două soiuri (Teodora și Cezara). Soiurile nou înregistrate au fost deja introduse în procesul de multiplicare a seminței, fapt ce va permite introducerea și extinderea rapidă a acestora în producție, contribuind astfel la diversificarea ofertei pentru producătorii de furaj, respectiv crescătorii de animale;

- în cadrul proiectului **PN09-25.01.02** au fost identificați noi hibridi experimentali valoroși, atât din punct de vedere productiv, cât și calitativ, dintre care 7 hibridii au fost incluși în testarea oficială în vederea înregistrării, iar hibridul F 423 a fost recent înregistrat ca hibrid comercial. Au fost identificați noi hibridi experimentali de perspectivă, potențial candidați pentru înregistrare și introducere în cultură;

- în cadrul proiectului **PN09-25.01.03** au fost înregistrate soiurile Otilia și Pitar, sunt în curs de testare (în anii 3, 2 și respectiv 1), în vederea înregistrării ca soiuri, liniile Semnal, Tranzistor, Unitar și Ursita, care înglobează progrese genetice semnificative privind calitatea de panificație, pe fondul unor performanțe agronomice notabile. De asemenea, a fost construită o bază genetică nouă, care urmează a fi valorificată în continuare, în vederea obținerii de noi soiuri superioare celor aflate în prezent în cultură;

- în cadrul proiectului **PN09-25.01.04** au fost identificate linii de ameliorare de mazăre și soia cu însușiri agronomice și de calitate superioare și diversificate, dintre care două au devenit deja soiuri (Nicoleta, la mazăre și Crina, la soia), două linii au șanse de înregistrare ca soiuri în anul 2016, iar alte trei linii sunt menținute în testarea oficială în vederea promovării ulterioare ca soiuri. De asemenea, au fost obținute și promovate în verigi superioare de selecție noi linii de mazăre și soia de perspectivă, cu o bază genetică substanțial diversificată, urmând a fi valorificat în continuare potențialul noilor structuri genetice recent obținute;

- în cadrul proiectului **PN 09-25.01.05**, au fost finalizate și predate spre testare la I.S.T.I.S 13 linii noi de orz și orzoică de toamnă în vederea înregistrării ca soiuri, care s-au evidențiat prin combinarea unor niveluri superioare ale indicilor de calitate tehnologică și nutrițională cu performanțe de producție ridicate și rezistență genetică complexă la factori de stres, pe a căror bază au fost înregistrate 3 noi soiuri (Ametist, Simbol și Artemis);

- în cadrul proiectului **PN 09-25.01.06** au fost înregistrate soiurile Star FD și Elan FD și au fost identificate linii de ameliorare de perspectivă de in de ulei, cu însușiri superioare de calitate și capacitate de producție sporită ;

- în cadrul proiectului **PN09-25.01.08**, prin transferul de gene de la specii sălbatice înrudite, au fost obținute și selectate forme valoroase de grâu, cu însușiri morfologice, fiziologice sau de calitate superioare. Speciile utilizate în calitate de donori de gene utile au fost : *Aegilops squarossa*, *Aegilops crasa*, *Aegilops comosa* și *Aegilops variabilis*. Materialul genetic nou creat a fost utilizat, atât direct, cât și indirect, în lucrări de ameliorare derulate în cadrul colectivului de profil;

- la proiectul **PN09-25.02.02**, prin abordarea a noi metodologii de lucru, s-a reușit punerea în evidență a comportării net superioare, sub aspectul potențialului de vigoare germinativă și de calitate a semințelor, a noi genotipuri de porumb și de floarea-soarelui, pe a cărei bază au fost elaborate recomandări privind extinderea în cultură a acestora;

- în cadrul proiectului **PN 09-25.03.01**, s-au elaborat și diseminat noi soluții tehnologice privitoare la epocile și desimile de semănat, modalitățile de lucrare de bază a solului; sisteme perfecționate și eficiente economic de rotație a culturilor și de fertilizare a acestora;

- în cadrul proiectului **PN 09-25.04.01**, a fost caracterizată, în dinamică, structura pe specii a organismelor dăunătoare din culturile de cereale păioase și au fost elaborate recomandări privind modalitățile de aplicare eficientă a noi produse insectofungicide;

- în cadrul proiectului **PN09-25.04.02**, prin transferul genelor IMISUN, CHLA Plus și SURES în linii consangvinizate forme parentale, au fost obținuți hibridi experimentali de floarea-soarelui cu rezistență genetică la erbicide (de tip sulfonilureic sau imidazolinonic) aflați în testarea oficială ISTIS. Trei asemenea hibridi, la care s-a încheiat ciclul experimental, urmează a fi propuși pentru înregistrare ca hibridi comerciali;

- în cadrul proiectului **PN 09-25.04.03**, au fost elaborate și diseminate noi soluții tehnologice privitoare la cobaterea buruienilor din culturile de grâu și porumb;

- în cadrul proiectului **PN 09-25.04.04** a fost creat un material inițial de ameliorare diversificat cu îmbunătățiri marcante, la nivelul parametrilor asumați, privind, atât rezistența genetică la atacul afidelor (element limitativ major pentru reușita culturilor de sorg pentru boabe și de sorg zaharat), cât și rezistența la temperaturi scăzute.

Situația alocărilor anuale de către ANCSI pentru întreaga perioadă de derulare a Programului nucleu PN09-25, prezentată în Tabelul 5.1, relevă o medie de 34,41% a ponderii acestora, raportată la total venituri anuale din activități de C-D eligibile, cu variații cuprinse între 24,78% (în anul 2013) și 51,76% (în anul 2012).

Tabelul 5.1

**Sumele alocate proiectelor de C-D din cadrul PN09-25 în perioada
2009-2015**

Anul	Venituri C-D ale anului precedent	Sume alocate	% din venituri
2009	7.856.864	2.213.909	28,15
2010	5.232.578	2.033.979	38,87
2011	5.230.712	2.412.890	46,13
2012	4.661.990	2.412.890	51,76
2013	8.763.552	2.171.657	24,78
2014	7.402.068	2.171.659	29,33
2015	7.663.304	2.691.160	35,11

Comparativ cu anul de debut al Programului, când nivelul de finanțare a fost de 2.213.909 lei, în următorii ani suma anuală alocată a avut următoarea dinamică: o reducere cu 8% în anul 2010, o creștere de 9% în anii 2011 și 2012 și de 21% în anul 2015, iar în anii 2013 și 2014 o revenire la nivelul inițial.

Ponderea valorică a proiectelor din cadrul PN09-25 din total proiecte de C-D finanțate din fonduri publice (tabelul 5.2), în contextul unei valori medii pe întreaga perioadă de derulare a acestora de 65,5%, a fost de 51-52% în anii 2009 și 2010, de peste 70% (cu variații între 71,9 și 76,5%) în următorii 4 ani și de 68% în anul 2015. Acest aspect relevă faptul că proiectele din cadrul Programului nucleu au reprezentat o sursă importantă (majoritară în cadrul surselor publice) pentru finanțarea activităților de C-D ale INCDA Fundulea în perioada 2009-2015, acestea contribuind semnificativ la stabilitatea financiară a unității.

Tabelul 5.2

**Ponderea valorică a proiectelor din cadrul PN09-25 din total proiecte de
C-D finanțate din fonduri publice**

Anul	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Pondere (%)	52,2	51,0	76,5	71,9	72,1	75,1	68,0

În privința modului de derulare a finanțării și de monitorizare a Programului Nucleu, în conformitate cu alocările anuale statuate, prin contract și acte adiționale acestuia, este de remarcat că relațiile la nivel instituțional (ANCSI – INCDA Fundulea) au fost cu totul deosebite. Având însă în vedere diminuarea accentuată a unor surse importante de susținere financiară a activităților de C-D (prioritar a aportului contractelor de C-D finanțate din fonduri private), considerăm că nivelul de alocare de fonduri realizat prin Programul nucleu, raportat la cuantumul veniturilor eligibile obținute în sectorul de cercetare, devine insuficient pentru perioada următorilor ani, acesta putând fi substanțial majorat, evident în cadrul prevederilor legale în vigoare (pragul maximal fiind de 60% din veniturile eligibile realizate).

În contextul în care finanțarea Programului Nucleu se va realiza și în continuare în mai multe etape, în cadrul fiecărui an prevăzut pentru derularea acestuia, ar fi de o importanță majoră includerea unor prevederi contractuale care să facă posibilă ajustarea justificată la realitățile concrete a celor solicitate/asumate inițial prin propunerile de proiect.

DIRECTOR GENERAL, DIRECTOR DE PROGRAM, CONTABIL ȘEF,

Dr. Ing. Marian VERZEA Dr. Ing. Alexandru BUDE Ec. Gabriela BARBU